

Kr. Pedersen: Jeg tænker, vi alle kan være enige om det, der tilsigtes ved dette Lovforslag. Der er stærk Trang til, at der gøres noget i denne Retning, og der er ogsaa af andre Hensyn, bl. a. for at skaffe Arbejde, Grund til at vedtage et Lovforslag om dette Anliggende, om ikke som det her foreliggende Forslag, saa dog noget i den Retning. Af Hensyn til den korte Tid, der er tilbage af Rigsdagssamlingen, vil det — selv om man ellers kunde have megen Lyst til at foretage Forandringer i Lovforslaget — neppe være muligt at foretage nogen større Omarbejdelse af det, hvis vi da skal have noget ud af Sagen i denne Samling. Da nu Lovforslaget kun tager Sigte paa at virke i to Aar, kan det vel ogsaa nok tilraades at gaa ind paa den Tankegang, der ligger i Lovforslaget, selv om der ikke ændres syn-derligt ved dets Bestemmelser.

Jeg er enig i den Betragtning, som det ærede Medlem Hr. Westergaard fremsatte, at der er gjort et stort Arbejde paa dette Omraade forud, og at dette Lovforslag, selv om det nok er lille, vil medvirke til, at dette Arbejde fortsættes i forstærket Grad. Det Beløb, der stilles til Raadighed, 1 Mill. Kr., ser nok ringe ud; men ligesom det ærede Medlem Hr. Westergaard antager ogsaa jeg, at dersom der kommer mange Andragender og man ser, der virkelig er Trang til Hjælp hos saadanne Folk, som man mener, der er Grund til at hjælpe, vil den højtærede Minister forlange yderligere Beløb bevilget af Rigsdagen.

I Bemærkninger til Lovforslaget staa omtalt, at man har haft under Overvejelse det Standpunkt, som et Mindretal i Landbokommissionen har taget med Hensyn til dette Spørgsmaals Løsning, nemlig at man skulde lade disse Udgifter faa Fortrinspanteret i Ejendommen. Jeg tilstaa for mit Vedkommende, at jeg gerne havde set, at den højtærede Landbrugsminister havde taget det Standpunkt. Jeg er absolut Tilhænger deraf. Men jeg ser meget godt, at skal vi ind paa Forhandling om en saadan Forandring, saa bliver der ikke noget ud af Lovforslaget i denne Samling. Der kan maaske være flere andre Ændringer, som jeg kunde ønske foretaget i Lovforslaget. Men dersom det er vor Hensigt at ville have noget ud af Sagen i denne Samling, saa kommer vi, der har saadanne Ønsker, til at indskrænke os en hel Del.

Bestemmelsen om, at Kommunerne skal overtage Halvdelen af Risikoen ved disse Laan, ser ret bestikkende ud. Der er i og for sig ingen, der kender Forholdene bedre end netop Sogneraadene omkring i

Landet. Naar et Sogneraad har anbefalet et Andragende med Vished om, at Kommunen selv bærer noget af Risikoen, saa maa man gaa ud fra, at Sagen er vel overvejet. Men disse Overvejelser kan maaske blive saa grundige, at det kommer til at gaa ud over netop dem, som det er Forslagets Hensigt at hjælpe. Thi det kan ikke være Meningen, naar man stiller 1 Mill. Kr. til Raadighed, at man saa skal hjælpe de Landmænd, som ved egen Hjælp kan skaffe Pengene til Vej — det staa ogsaa i Lovforslaget; det er selvfølgelig Meningen, at det er de daarligst stillede, man herigennem vil hjælpe. Men der kan, naar Sognekommunerne skal dele Risikoen med Staten, være Fare for, at enkelte Kommunalbestyrelser vil sige som saa: Ja, her var et Tilfælde, hvor man burde hjælpe, men man løber jo en Risiko. Og saa kunde man maaske risikere, at dette kommunale Raad tog en anden Ansøger, ved hvem Risikoen var mindre. Jeg er derfor Tilhænger af det Princip, at det ikke blev Staten, der stillede Penge til Raadighed, men at enhver skulde kunne ordne Sagen saaledes, at Udgifterne blev paaført Pantebogen forud for alle andre Prioriteter. Den højtærede Minister sagde ved Forelægelsen, at han havde beskæftiget sig med denne Tanke, men at han var vejet tilbage derfor, og der kan ogsaa være meget at sige derimod. Vi ved ogsaa fra Kommissionsbetænkningen, at Kommissionens Medlemmer havde delt sig paa dette Spørgsmaal. Men jeg tror nu alligevel, at det er den Vej, vi skal gaa for paa virkelig rationel Maade at løse dette Spørgsmaal.

Det ærede Medlem Hr. Bording talte omtrent i samme Retning som jeg, idet han sagde, at der, naar vi overlader til Sogneraadet at anbefale disse Ansøgninger, og naar Kommunerne skal bære Halvdelen af Udgifterne, kan være Fare for, at Laanene ikke kommer dem til gode, som i særlig Grad trænger til Hjælp. Det ærede Medlem anførte derfor, at man maaske kunde bruge Husmandsorganisationerne til at anbefale Andragenderne. Den Tanke kan jeg meget godt tiltræde; men jeg er bange for, at der ikke er megen Udsigt til at faa gennemført et saadant Krav, hvis vi skal have Lovforslaget vedtaget i denne Samling. Da jeg nu i høj Grad ønsker, at det maa blive vedtaget i denne Samling, saaledes at man kan faa begyndt paa dette Omraade, vil jeg være meget villig til gennem Forhandling i Udvalg at se at opnaa Enighed paa de Punkter, hvorom der i Øjeblikket maatte herske Meningsforskel.

Jeg antager, at det ærede Medlem Hr.